ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1947

Vyhlásené: 04.02.1947 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

9.

Vyhláška ministra spravedlnosti

ze dne 11. ledna 1947

o plném znění dekretu presidenta republiky o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech a dekretu presidenta republiky o Národním soudu.

Podle čl. IV zákona ze dne 18. prosince 1946, č. 245 Sb., jímž se mění a doplňují dekrety presidenta republiky o mimořádnem lidovém soudnictví a prodlužuje jejich účinnost, vyhlašuji v nepřetržitém sledů paragrafů plné znění dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, ve znění zákona ze dne 24. ledna 1946, č. 22 Sb., jímž se schvalují, mění a doplüjí předpisy o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech a dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 17 Sb., o Národním soudu, jak vyplývají ze změn provedených výše uvedeným zákonem.

Dr. Drtina v. r.

Příloha I k vyhlášce č. 9
1947 Sb.

Dekret presidenta republikyze dne 19. června 1945, č. 16 Sb. o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, ve znění zákonů ze dne 24. ledna 1946, č. 22 Sb., a ze dne 18. prosince 1946, č. 245 Sb.

O přísnou spravedlnost volají neslýchané zločiny, kterých se dopustili nacisté a jejich zrádní spoluvinníci na Československu. Porobení vlasti, vraždění, zotročování, loupení a ponižování, jehož obětí byl československý lid, a všechna ta stupňovaná německá zvěrstva, kterým bohužel pomáhali anebo asistovali i zpronevěřivší se občané českoslovenští, z nichž někteří zneužili při tom i vysokých úřadu, mandátu nebo hodností, musí dojíti zaslouženého trestu bez průtahu, aby nacistické a fašistické zlo bylo vyvráceno z kořene. Proto ustanovuji k návrhu vlády takto:

HLAVA I.
Zločiny proti státu.

§ 1.

Kdo se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) dopustil na území republiky nebo mimo ně některého z těchto zločinů podle zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, č. 50 Sb.:

úkladů o republiku (§ 1), trestá se smrtí;

kdo se dopustil přípravy úkladů (§ 2), ohrožení bezpečnosti republiky (§ 3), prorady (§ 4, č. 1), zrady státního tajemství (§ 5, č. 1), vojenské zrady (§ 6, č. 1, 2 a 3) a násilí proti ústavním činitelům (§ 10, č. 1), trestá se těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí a za okolností zvláště přitěžujicích smrtí.

§ 2.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) byl členem organisací: Die Sehutzstaffeln der Nationalsozialistischen Deutschen Arbeiterpartei (S. S.), nebo Freiwillige Schutzstaffeln (F. S.), nebo Rodobrany, nebo Szabadcsapatoku, nebo jiných zde nejmenovaných organisací podobné povahy, trestá se, nedo- pustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 3.

(1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) propagoval nebo podporoval fašistické nebo nacistické hnutí, nebo kdo v oné době tiskem, rozhlasem, filmem nebo divadlem, nebo na veřejném shromáždění schvaloval nebo obhajoval nepřátelskou vládu na území republiky nebo jednotlivé nezákonné činy okupačních velitelství a úřadů a orgánů jim podřízených, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let, spáchal-li však takový zločin v úmyslu, aby rozvrátil mravní, národní nebo státní vědomí československého lidu, zejména československé mládeže, trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujicích těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí, nebo smrtí.

(2) Kdo v téže době byl činovníkem nebo velitelem v organisacích Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP) nebo Sudetendeutsche Partei (SdP) nebo „Vlajka, Hlinková nebo Svatoplukova Garda, nebo v jiných fašistických organisacích podobné povahy, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let.

§ 4.

Československý občan, který v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) v zahraničí rozvracel hnutí, směřující k osvobození republiky československé v její předmnichovské ústavě a jednotnosti, anebo jinak vědomě poškozoval zájmy republiky československé, zejména kdo ohrožoval bezpečnost občanů, pra cujících pro osvobození republiky doma, trestá se, nedopustil-li se zločinu přísněji trestného, těžkým žalářem od pěti do dvaceti let. Zločiny proti osobám.

§ 5.

(1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) dopustil se ve službách, nebo v zájmu Německa, nebo jeho spojenců, nebo republice nepřátelského hnutí, jeho organisací, či členů, těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí loupeží lidí (§ 90) veřejného násilí nakládáním s člověkem jako s otrokem (§ 95), vraždy (§§ 134 až 137), zabití (§§ 140 a 141) a těžkého poškození na těle (§ 156),

b) podle trestního zákona zák. čl. V/1878 zločinu vraždy (§ 278), úmyslného zabití (§ 279), těžkého ublížení na těle s následky smrtelnými (§§ 306 a 307) a loupeže dětí (§317), trestá se smrtí.

(2) Kdo v téže době, za týchž okolností a za týmž účelem se dopustil těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí neoprávněným omezováním osobní svobody člověka (§ 93), veřejného násilí vydíráním (§ 98), veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním (§ 99) a, těžkého poškození na těle (§§ 152 a 155),

b) podle trestního zákona zák. čl. V/1878 zločinu bezprávného omezování osobní svobody člověka (§§ 323, 324 a 325), těžkého ublížení na těle (§ 301) a vydírám (§§ 350 a 353),trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let.

§ 6.

(1) Kdo v téže době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) nařídil ve prospěch válečného úsilí Německa nebo jeho spojenců nucenou nebo povinnou práci, a ten, kdo při vydání a výkonu takového nařízení spolupůsobil, trestá se, nedopustil-li se zločinu přísněli trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let.

(2) Byl-li však takovým nařízením obyvatel republiky donucen pracovati v cizině, nebo za okolností, nebo na místech jeho životu nebo zdraví nebezpečných, trestá se vinník bez ohledu na účel práce těžkým žalářem od deseti do dvaceti let.

§ 7.

(1) Kdo sám nebo v součinnosti s jinými v době zvýšeného ohrožení republiky (§18) ve službách nebo v zájmu Německa, nebo jeho spojenců, nebo republice nepřátelského hnutí, jeho organisací či členů zavinil ztrátu svobody obyvatele republiky bez jiných následků, trestá se za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let. Způsobil-li vinník takto ztrátu svobody většího počtu obyvatel reDubliky. může soud uložiti trest těžkého žaláře od dvaceti let až na doživotí, za okolností pak zvláště přitěžujících trest smrti.

(2) Kdo v téže době, za týchž okolností, za týmž účelem a týmž způsobem způsobil obyvateli republiky těžké ublížení na těle bez těžkých následků (odst. 3), trestá se za zločin těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujícíeh žalářem od dvaceti let až na doživotí. Byl-li však takto postižen větší počet osob, může soud uložiti trest smrti.

(3) Kdo v téže době a za týchž okolností, za týmž účelem a týmž způsobem způsobil soudním usnesením, rozsudkem, nařízením, nebo správním rozhodnutím jakéhokoliv druhu, výkonem rozsudku, nařízení, nebo správního rozhodnutí, nebo jinak smrt obyvateli republiky, těžké ublížení na těle obyvateli republiky s následky označenými v § 156 trestního zákona č. 117/1852 ř. z. a v §§ 306, 307 trestního zákona zák. čl. V/1878, nebo jeho deportaci, trestá se za zločin smrtí.

Zločiny proti majetku.

§ 8.

(1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) se dopustil ve službách, nebo v zájmu Německa, nebo jeho spojenců, nebo republice nepřátelského hnutí, jeho organisací či členů těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí zlomyslným poškozením cizího majetku (§ 85) s následky podle § 86, odst. 2, žhářství (§ 166) za okolností a s následky podle § 167, písm. a), loupeže (§ 190) za okolností a s následky podle § 195,

b) podle trestního zákona zák. čl. V/1878 zločinu žhářství (§ 424), loupeže (§§ 344 a 345), za okolností a s následky podle § 349, odst. 1, bod 2 a odst. 2.
trestá se smrtí.

(2) Kdo v téže době a za týchž okolností a za týmž účelem se dopustil těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí násilným vpadnutím do cizího nemovitého statku (§ 83), veřejného násilí zlomyslným poškozením cizího majetku (§§ 85, 86, odst. 1), žhářství {§ 166) za okolností a s následky podle § 167, písm. b) až g), krádeže (§§ 171 až 180), zpronevěry (§§ 181 až 183), podílnictví na. krádeži nebo zpronevěře (§§ 185 a 186), loupeže (§ 190) za okolností a s následky podle §§ 191 až 194. podílnictví na loupeži (§ 136), podvodu (§§ 197 až 201, 203),

b) podle trestního zákona zák. čl. V/1878 zločinu Doručení domácnosti soukromými osobami (§§ 330 a 331), přečinu poškození cizího majetku (§§ 418 a 420), který se za okolností odst. 1 tohoto paragrafu kvalifikuje jako zločin, žhářství (§§ 422 a 423), krádeže (§§ 333 až 341), nakolik čin není trestný podle odst. 1. pism. b) tohoto paragrafu, podílnictví (§ 370), podvodu (5 379 ve znění § 50 trestní novely), za okolností podle § 383, odst. 2 s výjimkou § 382,
trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 9.

Kdo sám, nebo v součinnosti s jiným v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) ve službách nebo v záimu Německa, nebo jeho spojenců nebo republice nepřátelského hnutí, jeho organisací či členů způsobil soudním usnesením, rozsudkem, nařízením, nebo správním rozhodnutím jakéhokoliv druhu, nebo výkonem rozsudku, nařízení nebo správního rozhodnutí, že československému státu nebo právnické či fysické osobě bylo proti zákonu republiky odňato jich jmění zcela nebo zčásti, trestá se, nedopustil-li se zločinu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od deseti do dvaceti let a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 10.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) zneužil tísně, znásobené národní, politickou či rasovou persekucí, aby se obohatil na úkor státu, právnické či fysické osoby, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestního, za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let.

Udavačstvi.

§ 11.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky ve službách nebo v zájmu nepřítele, nebo využívaje situace přivoděné nepřátelskou okupaci jiného pro nějakou skutečnou nebo vymyšlenou činnost udal, trestá se za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let. Zavinil-li však udavač svým udáním ztrátu svobody československého občana, trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let. Mělo-li udáni za přímý nebo nepřímý následek ztrátu svobody většího poctu lidi nebo těžkou újma na zdraví, trestá se doživotním žalářem, mělo-li za násiedek něčí smrt, trestá se smrtí.

Všeobecná ustanovení.

§ 12.

Podle tohoto dekretu bude potrestán i cizinec, jenž se dopustil zločinu, uvedeného v § 1, nebo některého ze zločinů.. uvedených v §§ 4 až 9 v cizině, dopustil-li se jich na československém státním občanu nebo na československém veřejném nebo soukromém majetku.

§ 13.

(1) Jednání trestné podle tohoto dekretu není ospravedlněno tím, že je nařizovaly nebo dovolovaly předpisy jiného práva než československého, nebo orgány, zřízené jinou státní mocí než československou, aniž jest omluveno tím, že pachatel takové neplatné předpisy za ospravedlněné považoval.

(2) Také neospravedlňuje pachatele, že konal svoji služební povinnost, jednal-li s obzvláštní horlivostí, překračuje tak ve značné míře normální rámec svých povinností, nebo byl-li činný v úmyslu napomáhat válečnému úsilí Němců (jejich spojenců), poškodit či mařit válečné úsilí Československa (jeho spojenců), nebo jednal-li z jiné zřejmě zavržitelné pohnutky.

(3) Neodolatelné donucení rozkazem představeného nezprošťuje viny nikoho, kdo se dobrovolně stal členem organisací, jejichž členství ukládalo vykonat každý, i zločinný rozkaz.

§ 14.

Odsoudí-li soud pro zločin v tomto dekretu uvedený a neupustí-li od trestu (§ 16, odst. 2), vysloví zároveň:

a) že odsouzený pozbývá na určitou dobu nebo navždy občanské cti (§ 15); b) že odsouzený část trestu na svobodě nebo celý trest odpyká ve zvláštních nucených pracovních oddílech, které se zřídí zvláštním zákonem;

c) že celé jeho jmění nebo část jeho jmění propadá ve prospěch státu.

§ 15.

Pozbytí občanské cti [§ 14, písm. a)] znamená:

1. trvalou ztrátu vyznamenání, řádů a čestných odznaků, veřejných služeb, hodností a funkcí, akademických hodností, jakož i ztrátu odpočívných a zaopatřovacích požitků, platu z milosti a všelikých jiných platů z peněz veřejných;
2. u poddůstojníků degradaci a u důstojníků kasaci;
3. ztrátu způsobilosti k nabytí, výkonu a opětovnému nabytí práv, uvedených pod č. 1 a 2 a práv ztracenými hodnostmi podmíněných;

4. ztrátu práva voliti a volen nebo povolán býti k veřejné funkci, nebo hlasovati ve věcech veřejných;
5. ztrátu způsobilosti zastávati funkce ve sdruženích (spolcích nebo jiných útvarech podobných);
6. ztrátu způsobilosti býti vlastníkem, vydavatelem, nebo redaktorem, nebo jakkoliv spolupůsobiti při vydávání, redakci periodického tiskopisu, jakož i nakládati, vydávati a uveřejňovati tiskopisy neperiodické;
7. ztrátu způsobilosti konati veřejné přednášky nebo projevy;
8. ztrátu způsobilosti k práci ve výchovných nebo uměleckých institucích nebo podnicích;
9. ztrátu způsobilosti býti zaměstnavatelem nebo spoluzaměstnavatelem;
10. ztrátu způsobilosti provozovati svobodné zaměstnání ;
11. ztrátu způsobilosti býti členem představenstva (správní rady) společností a společenstev ;
12. ztrátu způsobilosti býti vedoucím úředníkem v podniku soukromém. j
    Kdo přes touni zákazy v tomto paragrafu obsažené, bude potrestán řádným soudem pro přestupek vězením od jednoho týdne do tří měsíců.

§ 16.

(1) Trest na svobodě nelze snížiti pod dolní hranici sazby a zaměniti jeho způsob za mírnější.

(2) Soud muže snížiti trest i pod dolní hranici sazby a zaměniti jeho způsob za mírnější, v případech pak zvláštního zřetele hodných v odsuzujícím výroku upustiti od potrestání, je-li obecně známo, nebo lze-li bez průtahů prokázati, že obžalovaný jednal s úmyslem prospěti českému nebo slovenskému národu nebo československé republice či jejím spojencům nebo jinému obecnému zájmu, nebo že se pozdější svou činnosti zasloužil o osvobození republiky z nepřátelská moci. nebo o nápravu, nebo o zmenšení zla nepřítelem způsobeného a že po svém obrácení na cestě povinnosti už vytrval. Tohoto ustanovení však nelze použít, převyšuje-li škoda pachatelem, zaviněná neúměrně obecný prospěch jím sledovaný,

§ 17.

Zločiny trestné podle tohoto dekretu a výkon trestu se nepromlčují.

§ 18.

Dobou zvýšeného ohrožení republiky rozumí se doba cd 21. května 1938 do dne, který bude určen vládním nařízením.[1])

§ 19.

Zločiny trestné podle tohoto dekretu buďtež pokládány vždy za zvlášť zavržitelné ve smyslu § 1, odst. 1 zákona o státním vězení ze dne 16. července 1931, č. 123 Sb.

§ 20.

Nadržování zločinům, trestným podle tohoto dekretu trestá se podle platných trestních zákonů s těmito změnami:

1. u zločinů proti státu trestá se nadržování stejně jako tyto zločiny;
2. u týchž zločinů je i nadržování ukrýváním osob blízkých (§ 39, č. 4 zák. č. 50/1923 Sb. na ochranu republiky) trestné jako zločin a trestá se těžkým žalářem od jednoho roku do deseti let, ukládá-li však na zločin sám tento dekret trest smrti, těžkým žalářem od pěti do dvaceti let;
3. u ostatních zločinů trestá se nadržování těžkým žalářem

a) od deseti do dvaceti let, ukládá-li na zločin sám tento dekret trest smrti, nebo těžkého žaláře v trvání více než, dvaceti let,

b) od jednoho roku clo deseti let. ukládá-li na zločin sám tento dekret trest nižší.

HLAVA II.
Mimořádné lidové soudy.

§ 21.

(1) Mimořádným lidovým soudům přísluší souditi všechny zločiny trestné podle tohoto dekretu, odpovídají-li za ně trestná jako pachatelé, spolupachatelé, spoluvinníci, účastníci nebo nadržovatelé, osoby, uvedené v § 2 a § 3, odst. 2; odpovídájí-li za ně trestně osoby jiné, soudí je mimořádné lidové soudy tehdy, navrhne-li iejich stíhání před nimi veřejný žalobce (§ 24).

(2) Místní příslušnost mimořádných lidových sondu se určuje předpisy trestních řádů, platných na území republiky.
Složení a sídlo mimořádných soudů.

§ 22.

(1) Mimořádný lidový soud vykonává svou pravomoc v pětičlenných senátech, složených z předsedy, jímž musí býti soudce z povolání (občanský nebo vojenský soudce), a ze čtyř soudců z lidu.

(2) Přednosty mimořádných lidových soudů, jejich náměstky a soudce z povolání (odst. 1) jmenuje president republiky k návrhu vlády ze seznamů osob, pořízených za.tím účelem okresními národními výbory. Z jiných seznamů okresními národními výbory pořízených jmenuje vláda soudce z lidu.

(3) Přednostovi mimořádného lidového soudu nebo jeho náměstku náleží, aby z osob, jmenovaných v odst. 2, sestavil potřebný počet senátů s náhradníky.

(4) Mimořádná lidové soudy se zřídí v sídlech krajských soudů, každý senát mimořádného lidového sondu může však zasedati, ukáže-li se toho potřeba, v kterémkoli místě soudního obvodu. Vykonavatele hrdelních trestů s potřebným počtem pomocníků ustanoví místní národní výbor v sídle krajského soudu.

(5) Vládním nařízením bude ustanoveno, jaký slib budou soudcové z lidu skládati a jaká náhrada výloh a ušlého zisku jim přísluší.

§ 22 a).

(1) Přijmouti a zastávati úřad soudce z lidu je občanskou povinností. Poruší-li soudce z lidu bez závažných důvodů tuto povinnost zejména tím, že se bez dostatečné omluvy nedostaví k hlavnímu přelíčení, ač byl řádně obeslán, nebo že se bez souhlasu předsedy senátu před skončením hlavního přelíčení vzdálí, uloží mu předseda jako pořádkový trest pokutu do 10.000 Kčs nebo vězení do osmi dní a podle okolností též náhradu útrat zmařeného hlavního přelíčení. Proti tomuto nálezu může postižený podati do osmi dnů námitky, o nichž rozhodne s konečnou platností přednosta mimořádného lidového soudu.

(2) Pokuta připadá státní pokladně.

§ 23.

Při hlasování hlasují nejprve soudcové 2 lidu, a to starší před mladšími.

Veřejný žalobce.

§ 24.

(1) Veřejné žalobce mimořádných lidových soudů jmenuje vláda nebo z jejího pověřeni ministr spravedlnosti pro určitá údobí, pro určité případy, nebo pro celou dobu činnosti sondů z prokurátorů nebo z jiných osob, ktoré“ dosáhly doktorátu práv nebo složily tři stárni zkoušky právnické, nejméně však státní zkoušku judicielní, pokud budou v seznamech, pořízených za tím účelem okresními národními výbory.

(2) Veřejní žalobci u mimořádných lidových soudů jsou podřízeni ministru spravedlnosti.
Řízení před mimořádnými lidovými soudy.

§25.

(1) Pro řízení před mimořádnými soudy lidovými platí zásady řízení před soudy stannými, a to v úpravě, provedené v §§ 26 až 31 tohoto dekretu. Tam, kde dekret odkazuje na přadpisy řízení řádného, jsou míněny předpisy platného trestního řádu.

(2) Byl-li obžalovaný rozsudkem mimořádného lidového soudu osvobozen, nevylučuje se tím jeho stíhání před příslušným soudem řádným, případně před soudem státním podle zákona č. 68/1935 Sb., nebo sved krajským soudem příslušným pro souzení vojenské zrady podle zákona č. 120/1936 Sb. a vl. nař. č. 238/1937 Sb. Tento sond posoudí věc znova řízením řádným, při čemž platí hmotně právní ustanovení tohoto dekretu (§§ 1 až 20), stejné jako když osoba provinilá hned předem byla pohnána před soud řádný (3 21). Návrh, aby se takto proti obžalovanému postupovalo, musí však býti podán nejpozději do tří měsíců ode dne osvobozujícího rozsudku.

§26.

(1) Řízení před mimořádným lidovým soudem zahajuje se k návrhu veřejného žalobce (§ 24). Těhotné ženy nebuďtež poháněny před mimořádný lidový soud, dokud tento jejich stav trvá.

(2) Celé trestní řízení se koná zpravidla od počátku do konce před mimořádným lidovým soudem ve způsobu hlavního přelíčení, pokud možno bez přerušení a musí býti skončeno do tří dnů od okamžiku, kdy byl obžalovaný před něj postaven. Nedospěl-li mimořádný lidový soud v této lhůtě k rozsudku, postoupí věc pří slušnému soudu řádnému (§ 25, odst. 2). I po uplynutí této lhůty budiž však pokračováno v řízení před mimořádným lidovým soudem, navrhne-li to veřejný žalobce.

(3) V přípravném vyhledávání nebo v přípravném vyšetřování, která by předcházelo řízení před mimořádným lidovým soudem, má veřejný žalobce práva a povinnosti státního zástupce.

(4) Jestliže se obžalovaný nedostavil anebo nemůže dostaviti k soudu z jakýchkoli důvodů, může veřejný žalobce navrhnouti, aby se hlavní přelíčení konalo v nepřítomnosti obžalovaného. V takovém případě musí soud zříditi obhájce z úřední moci.

§27.

Řízení před mimořádným lidovým soudem je ústní a veřejné. Obžalovaný má právo zvoliti si sám obhájce nebo požádati soud, aby mu zřídil obhájce, je-li nemajetný. Nepoužije-li obžalovaný svého práva, zřídí mu soud obhájce z moci úřední. Jak obžalovaný, tak soud mohou obhajobou pověřiti i osobu, nezapsanou v seznamu obhájců, která dosáhla doktorátu práv nebo složila tři státní zkoušky právnické, nejméně však státní zkoušku judicielní.

§28.

(1) Hlavní přelíčení před mimořádným lidovým soudem zahajuje se po vyvolání věci a zjištění generálií výkladem veřejného žalobce, které skutky jsou obžalovanému kladeny za vinu. Výslech obžalovaného a provádění důkazů řídí se obecně předpisy trestního řízení. Protokoly o výsleších spoluvinníků a svědků a dobrá zdání znalců mohou se čísti vždy, když předseda senátu považuje jejich čtení za účelné.

(2) Řízení se zpravidla omezí na čin nebo činy, pro které byl obviněn před mimořádný soud lidový pohnán. Na činy, které nejsou trestné podle tohoto dekretu, nemá tudíž býti brán zřetel. Budou-li stíhány později v řízení před mimořádným soudem lidovým, nebo před soudem řádným, případně státním, nebo před krajským soudem, příslušným pro souzení vojenské zrady, budiž při výměře trestu vzat zřetel na trest na svobodě mimořádným lidovým soudem již uložený.

(3) Řízení před mimořádným lidovým soudem nesmí býti zdržováno zjišťováním nároků na náhradu škody trestným činem způsobené.

(4) Zjištění spoluvinníků nebudiž sice opominuto, avšak vynesení a výkon rozsudku se tím nemá oddalovat.

(5) Po ukončení průvodního řízení zhodnotí 1 veřejný žalobce jeho výsledky a podá svůj konečný návrh. Na to udělí předseda slovo obžalovanému a jeho obhájci k přednesení obhajoby. Odpoví-li veřejný žalobce na jen vývody, mají obžalovaný a jeho obhájce právo na poslední slovo.

§29.

(1) Poté usnese se soud v neveřejné poradě na rozsudku, řídě se přitom příslušnými předpisy o řízení řádném, pokud tento dekret neustanovuje jinak. K usnesení, jímž se snižuje trest pod dolní hranici sazby nebo zaměňuje jeho způsob za mírnější nebo jímž se upouští od potrestám (§ 16, odst. 2) je však potřebí čtyř hlasů.

(2) Opírá-li se výrok o vině u zločinu, na který tento dekret ukládá trest smrti, toliko o tři hlasy anebo dospěl-li soud k názoru, že byly zjištěny takové okolnosti, že by trest smrti byl nepřiměřeně přísný, může sond uložiti trest těžkého žaláře od dvaceti let až na doživotí a za předpokladů, označených v § 16. odst. 2, užíti i tohoto ustanovení. Ustanovení odstavce 1, věty druhé platí i zde.

(3) Rozsudek budiž ihned vyhlášen ve veřejném zasedání soudu.

§ 30.

O řízení před mimořádným lidovým soudem sepíše se zápis podle předpisů o řízení řádném. Tento zápis podepíší všichni členové senátu a zapisovatel.

§ 31.

(1) Proti rozsudku mimořádných lidových soudů není řádných opravných prostředků. Žádost o milost kýmkoliv podaná nemá odkladného účinku.

(2) Trest smrti se vykoná do dvou hodin po vyhlášení rozsudku. Na výslovnou žádost odsouzeného může býti lhůta prodloužena o další hodinu. Konalo-li se řízení v nepřítomnost obžalovaného, vykoná se trest smrti do 24 hodin po dopadení odsouzeného. Výkon trestu smrti buď však na přiměřenou dobu odložen, žádá-li to veřejný žalobce z důležitého veřejného zájmu.

(3) Zmateční stížnost k zachování zákona je přípustná.

(4) O návrhu na obnovu trestního řízení rozhoduje sborový soud první stolice, v jehož sídle je zřízen mimořádný lidový soud, který ve věci rozhodl. Přitom se řídí ustanoveními trestního řádu o obnově trestního řízení. Nové hlavní přelíčení se však za podmínek uvedených v § 21 koná před mimořádným lidovým soudem.
Ustanovení přechodná a závěrečná.

§32.

(1) Ustanovení zákona ze dne 3. května 1934, č. 91 Sb., o ukládání trestu smrti a o doživotních trestech, pro zločiny trestné podle tohoto zákona neplatí.

(2) Ustanovení zákona ze dne 11. března 1931, č. 48 Sb., o trestním soudnictví nad mládeží, zůstávají v platnosti.

(3) Má-li se o činech trestných podle tohoto dekretu konati řízení před řádným soudem a jde-li o čin, o němž by jinak náleželo souditi porotnímu soudu, koná se celé řízení před sborovým soudem první stolice podle předpisů o řízení o činech přikázaných tomuto soudu.

§33.

Účinnost tohoto dekretu se stanoví ode dne vyhlášení [2]) na dobu jednoho roku, leč by jej příslušné zákonodárné instituce změnily nebo doplnily, anebo dobu jeho účinnosti zkrátily nebo prodloužily.

§ 34.

Provedením tohoto dekretu se pověřují všichni členové vlády.

**Příloha II k vyhlášce č. 9
1947 Sb.**

Dekret presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 17 Sb., o Národním soudu, ve znění zákona ze dne 18. prosince 1946, č. 245 Sb.

K návrhu vlády ustanovuji:

§ 1.

(1) V Praze se zřizuje Národní soud.

(2) Národní soud funguje jednak jako soud trestní, jednak jako soud čestný.

§ 2.

Dopustil-li se činů trestných podle dekretu presidenta republiky ze .dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech (v dalším retribuční dekret), státní president t. zv. protektorátu, členové t. zv. protektorátních vlád, členové ústředního„ vedení Vlajky, členové Kuratoria pro výchovu mládeže, členové výboru a činovníci české ligy proti bolševismu, vedoucí činovníci Národní odborové ústředny zaměstnanců a Svazu zemědělství a lesnictví, novináři, kteří propagačně sloužili vládě vetřelců v denním tisku, nebo vůbec osoby, které byly vedoucím postavením v životě politickém, vysokým úřadem, vysokou funkcí velitelskou nebo význačným místem v životě hospodářském vázány být svým spoluobčanům vlasteneckým vzorem, budou souzeni Národním soudem jakožto soudem trestním.

§ 3.

Národní soud je vázán hmotněprávními předpisy retribučního dekretu.

§ 4.

Osoby označené v § 2 budou souzeny Národním soudem jako soudem čestným, i když se nedopustily činů trestných, ale nechovaly-li se po 21. květnu 1938 jak se slušelo na věrné a statečné občany československé.

§ 5.

(1) Kdo bude uznán vinným podle předcházejícího paragrafu, bude výrokem Národního soudu zbaven aktivního a pasivního volebního práva do veřejných zastupitelstev, dále práva svolávat veřejná shromáždění a zúčastniti se jich, organisovat se v politických spolcích a organisacích, vydávat politické časopisy nebo jiné politické publikace, je redigovat neb do nich psát.

(2) Přestoupení některého z těchto zákazů trestá se řádným soudem jako přestupek vězením od tří do šesti měsíců.

§ 6.

(1) Národní soud rozhoduje v sedmičlenných senátech, které sestavuje přednosta Národního soudu.

(2) Přednosta Národního soudu, jeho dva náměstkové, jakož i předsedové senátů musí býti soudcové z povolání. Jmenuje je president republiky k návrhu vlády. Přísedící senátů pro Národní

soud jmenuje vláda k návrhu ministra spravedlnosti se seznamů pořízených zemskými národními výbory. Přísedícími Národního soudu buďte osvědčení vlastenci, zejména také osoby, které se zasloužily v zahraničním nebo domácím odboji, nebo které byly obětí nepřátelské persekuce či zrady.

§ 7.

(1) K návrhu ministra spravedlnosti určí vláda z řad osob práva znalých u Národního soudu veřejného žalobce (národního prokurátora), s potřebným počtem jeho náměstků.

(2) Národní prokurátor i jeho náměstkové jsou podřízeni ministru spravedlnosti.

(3) Národní prokurátor určuje, kdo z osob uvedených v § 2 nebo § 4 má býti souzen Národním soudem, a pro jaké zločiny nebo činy. Tímto určením se ruší příslušnost mimořádných lidových soudů i soudů řádných.

§ 8.

(1) Pro řízení před Národním soudem platí obecná ustanovení trestního řádu, pokud tento dekret neustanovuje jinak.

(2) Řízení proti vinníkům ve smyslu tohoto dekretu budiž zahájeno neprodleně a budiž v něm postupováno co možno urychleně.

(3) Vyšetřování se nekoná. Vyhledávání buď omezeno na skutečnosti zásadní důležitosti. Provádí je národní prokurátor, který může požádati soudy a bezpečnostní úřady o provedení jednotlivých úkonů,

(4) Po skončeném vyhledávání podá národní prokurátor písemnou obžalobu pro trestné činy, případně písemné obvinění ve smyslu § 4. Námitky proti tomu se nepřipouštějí.

(5) V obžalobě či obvinění musí býti označena také skutečnost, která je podkladem obžaloby či obvinění.

§ 9.

O vazbě obžalovaného v případe obžaloby ve smyslu § 2 rozhoduje národní prokurátor, řídě se při tom předpisy §§ 175 a 180 trestního řádu.

§ 10.

(1) Obžalovaný má právo zvolit si obhájce nebo požádati soud, aby mu zřídil obhájce, je-li nemajetný. Nepoužije-li obžalovaný svého práva, zřídí mu soud obhájce z úřední moci.

(2) Obhájcem může býti toliko osoba, jež dosáhla doktorátu práv neb aspoň složila tři státní zkoušky právnické, nejméně však státní zkoušku judicielní.

§ 11.

(1) Obžaloba, případně obvinění doručí se obžalovanému přímo s cbsílkou k hlavnímu přelíčení, jehož termín nebudiž stanoven dříve než za osm dní od doručení obsílky.

(2) Jestliže se obžalovaný nedostavil anebo nemůže dostaviti k soudu z jakýchkoliv důvodů, může národní prokurátor navrhnouti, aby se hlavní přelíčení konalo v nepřítomnosti obžalovaného. V takovém případě musí soud zřídit obhájce z úřední moci.

§ 12.

(1) Hlavní přelíčení před Národním soudem se zahajuje po vyvolání věci a zjištění generálií čtením obžalovacího spisu nebo obvinění (§ 8, odst. 4) a buď zpravidla skončeno do 14 dnů od zahájení. Výslech obžalovaného a provádění důkazů řídí se předpisy obecného trestního řízení, činnost soudů a stran buď omezena na skutečnosti, pro něž byl obžalovaný před Národní soud pohnán. Zjištění spoluvinníků nebudiž sice opominuto, avšak vynesení a výkon rozsudku se tím nemá oddalovat.

(2) Hlavní přelíčení před Národním soudem jest veřeiné a ústní. Protokoly o výsleších spoluvinníků a svědků jakož i dobré zdání znalců mohou se čísti vždy, považuje-li to předseda senátu za účelné.

(3) Po ukončení průvodního řízení zhodnotí národní prokurátor jeho výsledky a podá konečný návrh. Předseda na to udělí slovo obžalovanému a jeho obhájci. Odpoví-li národní prokurátor na vývody obhajoby, má obžalovaný a jeho obhájce právo na poslední slovo.

§ 13.

(1) Poté se soud v neveřejné poradě usnese na rozsudku, řídě se při tom příslušnými předpisy o obecném trestním řízení, pokud tento dekret neustanovuie jinak. K usnesení, jímž se snižuje trest pod dolní hranici sazby nebo zaměňuje jeho způsob za. mírnější nebo jímž se upouští od potrestání (§ 16, odst. 2 retribučního dekretu), je však potřebí pěti hlasů.

(2) Při hlasování hlasují nejprve přísedící, a to starší před mladšími,

(3) Neopírá-li se výrok o vině odsouzeného u zločinů, na něž je uložen trest smrti, alespoň o pět hlasu anebo dospěl-li soud k názoru, že pro zjištěné polehčující okolnosti by trest smrti byl nenřiměřeně přísný, může soud uložiti trest těžkého žaláře od dvaceti let až na doživotí, a za předpokladů uvedených v § 13, odst. 2 retribučního dekretu užít ustanovení v něm obsažených. Ustanovení odstavce 1, věty druhé platí i zde.

(4) Na to budiž rozsudek ihned vyhlášen ve veřejném zasedání soudu.

§ 14.

O průběhu hlavního přelíčení se sepíše zápis podle předpisů o řádném řízení. Tento zápis podepíší všichni členové soudu a zapisovatel.

§ 15.

(1) Proti rozsudku Národního soudu není řádných opravných prostředků.

(2) Zmateční stížnost k zachování zákona je přípustná. O návrhu na obnovu trestního řízení rozhoduje Národní soud.

§ 16.

(1) Žádost o milost kýmkoliv podaná nemá odkladného účinku.

(2) Trest smrti se vykoná zpravidla do dvou hodin po vyhlášení rozsudku. Na výslovnou prosbu odsouzeného možno lhůtu prodloužit o další hodinu. Konalo-li se řízení v nepřítomnosti obžalovaného, provede se rozsudek smrti do 24 hodin po dopadení odsouzeného.

§ 17.

Ustanovení zákona o ukládání trestu smrti si doživotních trestech č. 91 /1934 Sb. neplatí při odsouzení podle tohoto dekretu.

§ 18.

Účinnost tohoto dekretu se stanoví ode dne vyhlášení [1]) na dobu jednoho roku, leč by jej příslušné zákonodárné instituce změnily či doplnily, anebo dobu jeho účinnosti zkrátily či prodloužily.

§ 19.

Provedením tohoto dekretu se pověřují všichni členové vlády.

2) Změny provedené zákonem č. 245/1946 Sb. nabývají účinnosti dnem 9. ledna 1947.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.